

Maria Lindberg

Lars-Olov Karlsson

INSÄNT

Insändarredaktionen, tel: 0650-355 11, e-post: insant@ht.se • Läs mer på webben! På www.ht.se hittar du fler insändare och kommentarer.

Utbrända kan inte ta ett eget ansvar

Denna insändare är en replik på Kickans insändare 22/8 om att utbrända måste ta mer eget ansvar.

Utbrändhet är inget medicinskt begrepp eller egentlig diagnos. Begreppet innefattar sjukdomar som tillsammans har upp till 132 symtom. För att begränsa symtomen väljer jag att i detta inlägg likställa utbrändhet med utmattningsdepression, vilket kanske är en av de vanligare diagnoserna.

Utmattningsdepression diagnostiseras enligt följande symtom: nedstämdhet, minskad motivation och glädje inför aktiviteter, betydande viktuppgång eller minskad eller ökad aptit, sömnstörning, psykomotorisk agitation eller hämning, svaghetskänsla eller bristande energi, värdelöshetskänslor eller obefogade skuld-känslor, obeslutsamhet eller minskad tanke- och koncentrationsförmåga samt återkommande tankar på döden och självmord.

■ Att kräva av utbrända att börja ta eget ansvar är lika som att kräva av en benamputerad att han ska gå, eller att en döv ska lyssna.

Kickan anser i sin insändare att utbrända måste börja ta eget ansvar. Att kräva det är lika som att kräva av en benamputerad att han ska gå, eller att en döv ska lyssna. Det ligger i sjukdomens natur att inte kunna ta eget ansvar.

Sjukskrivningsproblematiken med allt fler insjuknande på grund av psykisk ohälsa är givetvis en oroande utveckling i samhället. Den samhälls-ekonomiska kostnaden är stor och att åtgärder för att vända denna trend är nödvändiga tror jag att vi alla kan vara överens om.

Att strama upp sjukskrivningsreglerna kan ju vara ett sätt att minska på sjukskrivningarna och minska på kostnaderna, om det fungerar. Viktigt är då att inse att minskat ohälsotal inte är samma sak som minskad ohälsa. Man försöker arbeta fast man är sjuk helt enkelt. Detta ökar på det mänskliga lidandet och jag tror att

det i värsta fall kan leda till ökat antal självmord.

Jag blir både ledsen och arg då jag läste Kickans åsikter. Ledsen då jag vet att många som i dag är sjuka och som läste detta kommer att känna ökad skuld och kanske skam över sin sjukskrivning. Arg blir jag då människor utan insikt i sjukdomsbilden, och som saknar empati, uttrycker åsikter som inte bara sårar utan också sprider denna åsikt hos fler.

Visst finns det säkert de som utnyttjar systemet, men låt inte detta drabba de faktiskt sjuka genom att neka dem sjukskrivning när de av läkare diagnosticerats med stressrelaterad sjukdom. Att de gör roliga saker på sin fritid, som att anordna fester i stället för att bara ligga i sängen, är något som ska uppmuntras och är en del i deras rehabilitering.

MÅRTEN WIDÉN

legitimerad sjukgymnast

Låt företagargalan bli en tradition

Hudiksvalls kommun och Hudiksvalls Näringslivs AB bjöd nyligen in företagsföreträdare från kommunen till en träff, som man skulle kunna kalla en företagargala.

Det är mycket glädjande att kommunen tar ett sådant initiativ. Man förstår tydligen från kommunen vikten av att ha ett gott förhållande och en god relation till ortens företag, både sto-

ra och små, och vikten av att det ska finnas flera forum mellan dels företagen och framför allt mellan företag och kommun.

Galan började på eftermiddagen på Folkets hus i Iggesund, som blev fullsatt med 250 företagsrepresentanter. Mycket intressanta föredrag hölls av Iggesunds Bruk, Neova och Medair samt inte att förglömma Per Johansson från Glada Hu-

dikteatern. Vi i publiken blev tårögd av både skratt och av Pers medkänsla för sina skådespelare.

Sedan tågade vi på led med landshövdingen i spetsen över gångbron till andra sidan ån till gamla järnbruket, där vi bjöds på en mäktig föreställning av "Mord och Gästabud".

Det bådär gott för framtiden att kommunen vill uppmunt-

ra företagsamhet och entreprenörskap, som är så viktigt för vår kommuns möjlighet att klara sig i framtiden med tillväxt och möjlighet till arbetstillfällen.

Vi som var med vill tacka och hoppas att "kommunens företagargala" blir en tradition.

JANNE STRÖM

ordförande Företagarna i Hudiksvall med 300 medlemsföretag

Kommunens ansvar planera markanvändning

Perspektiv på Hudiksvall. Om översiktsplan, gruva och vindkraft.

Vad är det mest betydelsefulla och säregna med Hudiksvall? Vad ska vi slå vakt om för värden i översiktsplanen i ett internationellt och historiskt perspektiv? Sjöbodarna, Fiskarstan, hälsingegårdarna eller Hornslandet?

Eller kanske spåren av inlandsisen och de återkommande jordbävningarna och tsunamis sedan dess?

Landformerna som uppstod för bortåt 100 miljoner år sedan efter en himlakropp stor som Blacksåsberget slog ner i trakten och skakade om hela jorden. Den rödglödgrade meteoriten brann upp och smälte urbergets granit till den svarta dellenen och fick jordskorpan att spricka

på flera mils djup och påverkade planetens liv för all framtid.

Randbergen bildades med Dellarna i mitten, varifrån man kan se denna milsvida ring som i dag omfattar Dellenbygden – mellan Bobygdens höga berg och Gruvberget i Sumås, från Järnblästen till Gryttjesbo.

Geologen Herbert Henkel, KTH, som lett senare års forskning av kratern har perspektiv på jordens nedslagsformationer. Dellenkratern har globalt intresse och kan till och med göra skäl för beteckningen Världens vackraste krater.

Det bör alltså inte råda någon tvekan om vad som har det högsta skyddsvärdet inom Hudiksvalls gränser. De senaste århundradenas mänskliga avtryck i form av Hälsinglands vackra och utvecklade kulturlandskap

har självklart ett mycket högt intresse, men om exploateringar i kraterns oerhörda skala förändrar landskapets uttryck, då är det inte bara ett lokalt eller provinsiellt intresse som hotas, utan också planetens egen historia.

Hudiksvalls översiktsplan har nu ställts ut för synpunkter. I den saknas detta intresse, väl dokumenterat i rapporten Dellenringen, som upprättats med stöd från Länsstyrelsen och EU (kommunen ställde inte upp). Men planen redovisar ett gruvintresse i Sumås, ett av de allra mest synliga randbergen. En brytning av järnmalm, med en procent vanadin, innebär slagghögar större än gruvberget. För Dellenkratern skulle det innebära ungefär detsamma som en oformlig tand i en människas mun.

Nu tornar ännu en storskalig exploatering upp sig: ett antal vindkraftverk ovanför Björso mot Järnblästen. De är lika höga (från marken upp till rotorns högsta höjd) som randbergen är över Dellarna.

Exploatorerna vill ansöka om 60 stycken sådana jättar, men det är bara några av dem som skulle hamna i detta känsliga läge. Att utnyttja vind till energiproduktion är bra, men gränserna måste diskuteras innan det är för sent.

Det är kommunens ansvar att planera markens användning. Om utomstående aktörer på världsmarknaden ska exploatera våra naturtillgångar, så må det ske på de villkor vi vill och har rätt att ställa.

TONY BJÖRKLUND

aktiv i föreningarna Konstvägen mellan Dellarna och Hälsinge Vindkraft

Ägaren ska se till katten

I en insändare den 23 augusti påstår en skribent att "tills det blir lag på att katter öronmärks och kastreras så har alltså katter full rätt att vistas ute utan tillsyn".

Jag vill påpeka att märkning och kastrering knappt har något alls att göra med daglig tillsyn utomhus beträffande katter.

Även kastrerade lösspringande katter brukar söka sig till grannars tomter, och öronmärkning används främst för att spåra upphittade katter. Ingetdera stoppar katter från att till exempel kisa i grannars grönsaksland och blomplanteringar.

Lagen (1943:459) angående tillsyn av katter är dåligt formulerad. Det är förstärkt att de som läst den missförstår och tror att katter rent allmänt får springa utomhus utan tillsyn.

Lagen lyder: "Katter ska hållas under sådan tillsyn som med hänsyn till deras natur behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter".

Lagen säger i klartext, att ägare av utekatt, genom tillsyn, ska se till att katten inte vållar olägenheter för grannar.

Om kattägare får veta att grannar upplever katten som "avsevärd olägenhet" så är det kattägarens ansvar och skyldighet att hindra katten från att gå in på grannarnas tomter.

Det kan ske genom att vistas ute med katten och stoppa den när den är på väg in på grannes tomt, men fler alternativ finns.

INTE MÅNGA KATTÄGARE FÖLJER LAGEN

KOMMENTAR

HT ser allvarligt på det inträffade

I mitten av juli publicerade vi en insändare undertecknad av Karin Wolfsdotter, då medlem i vänsterpartiet i Hudiksvall. Insändaren handlade om att Wolfsdotter inte blivit utesluten ur partiet trots att hon hjälpt ett annat parti med att dela ut valmaterial.

Någon vecka senare publicerade vi en replik, skriven av företrädare för partiet.

Av allt att döma var insändaren med Wolfsdotter som undertecknare en förfälskning. Karin Wolfsdotter själv förnekar all kännedom om texten och överväger att polisanmäla det inträffade. Originalen var försett med en namnteckning, varför det troligen är att beteckna som urkunds förfälskning.

Vi beklagar det som hänt och ser också mycket allvarligt på det. Ändå är det i praktiken omöjligt för en tidning att skydda sig mot liknande företeelser. Vi har ingen möjlighet att kontrollera varje enskild insändare i den utsträckning som i så fall skulle behövas.

MATS ÅMVALL
chefredaktör HT